
KHT Bjarne Westerback

PÄÄTÖS

KHT Bjarne Westerback – toimenpiteet, joihin vuoden 2016 laaduntarkastuksessa saatu hylätty-tulos ja ammattitaidon säilymisen arviointi antavat aihetta

Asian vireille tulo

Tilintarkastuslain (459/2007 ja 1141/2015) mukaan tilintarkastaja määrätään laaduntarkastukseen vähintään kuuden vuoden välein, jos on kyse tilintarkastajasta, joka ei tarkasta yleisen edun kannalta merkittävää yhteisöä.

KHT Bjarne Westerback on määrätty tilintarkastuslain mukaiseen laaduntarkastukseen vuosina 2011, 2013, 2015 ja 2016.

Vuonna 2011 Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan (TILAn) Westerbackille määräämän laaduntarkastuksen tulos oli "Laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella". Kun laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella, tilintarkastajalle annetaan pääsääntöisesti vuoden verran aikaa parantaa tilintarkastustyönsä laatua ennen kuin laaduntarkastusta jatketaan. Tilintarkastajan edellytetään reagoivan kritiikkiin määrääjän kuluessa parantamalla tilintarkastustyönsä laatua. Uusintatarkastuksen jälkeen suoritus voi olla ainoastaan "Hyväksytty kommentein" tai "Hylätty". Uusintatarkastuksen tekee toinen laaduntarkastaja kuin se, joka teki uusintatarkastukseen johtaneen laaduntarkastuksen.

Westerbackin vuonna 2013 suoritettujen laaduntarkastusten tulos oli "Hylätty". TILA antoi kokouksessaan 18.3.2014 tuloksen johdosta tilintarkastuslain (459/2007) nojalla Westerbackille varoituksen sekä päätti määrätä hänet uuteen tarkastukseen (dnro 4/14, pöytäkirja 3/2014, 7 §).

Vuonna 2015 Westerback määrättiin laaduntarkastukseen. TILA totesi kokouksessaan 24.11.2015, että Westerbackin laaduntarkastusta ei kuitenkaan saatu tehtyä, minkä vuoksi TILA ei voinut varmistua siitä, että Westerback oli tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla edelleen ammattitaitoinen. TILA päätti, että KHT Westerbackia kuullaan hallintolain 34 §:n nojalla ennen kuin TILA tai uusi valvontaviranomainen ryhtyy mahdollisiin toimenpiteisiin Westerbackin hyväksymisen peruuttamiseksi.

Vuonna 2016 PRH:n tilintarkastusvalvonta määräsi Westerbackin laaduntarkastukseen. Laaduntarkastus saatiin suoritettua ja sen tulokseksi päätettiin "Hylätty". PRH:n tilintarkastusvalvonnan määräämä esittelijä esitti tilintarkastuslautakunnan kokouksessa 16.5.2017, että laaduntarkastuksessa vuonna 2016 havaittujen puutteiden vakavuuden vuoksi, ja Westerbackin vuonna 2014 saama varoitus (TILAn päätös 18.3.2014, dnro 4/14, pöytäkirja 3/2014, 7 §) huomioon ottaen, Westerbackin hyväksyminen KHT-tilintarkastajaksi peruutetaan. PRH:n tilintarkastuslautakunta päätti kokouksessaan 16.5.2017 lykätä asian käsittelyä Westerbackin suullista kuulemistä varten.

13.6.2017

PRH/3126/10022/2016

PRH:n tilintarkastusvalvonta on yhdistänyt asian käsittelyyn Westerbackin ammattitaidon säilyttämisen valvonnassa (tilintarkastuslain 7 luvun 2 §:n 1 mom. 3 kohta) kerätyt tiedot (valvontatietoilmoitukset vuosilta 2013-2016), koska kysymys on samasta asiakokonaisuudesta eli tilintarkastajan hyväksymisen edellytysten säilymisen ja ammattitaidon ylläpitämisen valvonnasta. Yhdistämisestä on ilmoitettu Westerbackille 27.5.2017 päivätyllä kirjeellä ja tarjottu hänelle tilaisuutta tulla kuulluksi asian johdosta.

Tilintarkastajan selvitys

Westerbackille lähetettiin sähköpostitse 20.2.2017 viesti vuoden 2016 laaduntarkastuksessa saadun "Hylätty"-tuloksen johdosta. Viestissä Westerbackille varattiin tilaisuus hallintolain 34 §:n nojalla tulla kuulluksi ja kerrattiin, että Westerbackille on varattu tilaisuus tulla suullisesti kuultavaksi asian johdosta tilintarkastuslautakunnan kokouksessa 13.6.2017. Westerback jätti asian esittelijälle Pasi Horsmanheimolle 13.6.2017 puhelimitse ääniviestin, jonka mukaan hän ei tule suullisesti kuultavaksi PRH:n tilintarkastuslautakunnan kokoukseen. Westerback ei antanut muutakaan selvitystä.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta peruuttaa Westerbackin hyväksymisen.

Perustelut - laaduntarkastus

Tilintarkastajan on huolehdittava tilintarkastustyönsä laadusta ja osallistuttava 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun laaduntarkastukseen (459/2007). Koska Westerback on toiminut tilintarkastuslain vastaisesti niiden toimeksiantojen suorittamisessa, jotka käytiin läpi vuoden 2013 laaduntarkastuksessa, Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunta (TILA) antoi Westerbackille varoituksen (TILAn, päätös 18.3.2014, dnro 4/14, pöytäkirja 3/2014, 7 §).

Koska Westerbackin vuoden 2015 laaduntarkastusta ei saatu suoritettua, TILA ei voinut varmistua siitä, että Westerback oli tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla edelleen ammattitaitoinen. TILA päätti, että Westerbackia kuullaan hallintolain 34 §:n nojalla ennen kuin TILA tai uusi valvontaviranomainen ryhtyy mahdollisiin toimenpiteisiin Westerbackin hyväksymisen peruuttamiseksi.

Vuonna 2016 suoritettua laaduntarkastuksessa käytiin läpi yksi toimeksianto. Laaduntarkastajan yhteenveto: "Mistäään ei ollut dokumentointia ISA-standardien edellyttämässä määrin." Westerback ilmoitti, että hän ei halua kommentoida mitään.

Vuonna 2016 suoritettua laaduntarkastuksen tulos oli "Hylätty".

Tilintarkastuslain (1141/2015) 4 luvun 3 §:n tarkoittaman hyvän tilintarkastustavan mukaan tilintarkastajan tulee dokumentoida ne havainnot ja olosuhteet, joilla on merkitystä tilintarkastusevidenssinä hänen tilintarkastuskertomuksessa antamansa lausuntonsa perustaksi, ja toisaalta ne olosuhteet, jotka osoittavat, että hän on suunnitellut suorittanut työnsä hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Perustelut - ammattitaidon säilymisen arviointi

Keskuskauppakamarin TILAlle ja PRH:n tilintarkastusvalvonnalle Westerbackin viimeisten kolmen vuoden ajalta antamien valvontatietoilmoitusten mukaan hänellä on tilintarkastustehtäviä ajalla 1.7.2013–30.6.2016 yhteensä 15 kpl, kun tilintarkastusvalvonnan ohjeen mukainen vähimmäisvaatimus on 30 tilintarkastustehtävää kolmen vuoden aikana. Kriteerit ovat olleet samat koko tarkastelujakson ajan ja ne on tiedotettu tilintarkastajille valvontatietoilmoitusten ohjeissa sekä julkaistu TILAn ja sittemmin

PRH:n tilintarkastusvalvonnan verkkosivuilla.

Keskuskauppakamarin TILA on vuosina 2014 ja 2015 päättyneiltä kausilta Westerbackin antamien valvontatietoilmoitusten käsittelyssä todennut, että hän ei täytä ammattitaidon säilymisen valvonnassa noudatettavia arviointikriteerejä. Keskuskauppakamarin TILA on vuosina 2014 ja 2015 lähettänyt Westerbackille kirjeet, joissa häntä on muistutettu tilintarkastuslautakunnan antamien ohjeiden mukaisista arviointikriteereistä ja kehotettu saattamaan toiminta ammattitaidon säilyttämisen edellyttämälle tasolle. Westerback ei ole kuitenkaan toiminut saamansa kehotuksen mukaisesti, mikä ilmenee hänen vuonna 2016 antamastaan valvontatietoilmoituksesta.

Tilintarkastuslautakunnan päätelmänä on, ettei Westerback ole säilyttänyt tilintarkastajan ammattitaitoaan tilintarkastuslain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Vaatimus on sama kuin kumotun tilintarkastuslain (459/2007) 21 §:ssä.

Yhteenveto

Tilintarkastuslain (1141/2015) 10 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan tilintarkastuslautakunnan on peruutettava hyväksyminen kokonaan, jos tilintarkastaja on annetusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan tilintarkastajana.

Westerback on saanut laaduntarkastuksessa aikaisemmin havaittujen puutteiden vuoksi varoituksen (TILAn, päätös 18.3.2014, dnro 4/14, pöytäkirja 3/2014, 7 §).

Westerbackin laaduntarkastuksissa on toistuvasti havaittu, että hän ei ole noudattanut hyvää tilintarkastustapaa. Westerback on annetusta varoituksesta huolimatta toistuvasti rikkonut velvollisuuksiaan tilintarkastajana.

Lisäksi Westerback ole säilyttänyt tilintarkastajan ammattitaitoaan tilintarkastuslain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Vaatimus on sama kuin kumotun tilintarkastuslain (459/2007) 21 §:ssä.

Näillä perusteilla Westerbackin hyväksyminen on peruutettava. Tilintarkastuslain 12 luvun 2 §:n 15 momentin mukaan edellytyksiä hyväksymisen peruuttamiseen arvioidaan kumotun tilintarkastuslain (459/2007) säännösten mukaan. Westerbackin toiminta olisi antanut perusteen peruuttaa hyväksyminen myös aikaisemmin toiminnan hetkellä voimassa olleen tilintarkastuslain (459/2007) 23, 40 ja 50 §:ien mukaan.

PRH:n tilintarkastuslautakunta ottaa huomioon seuraamuksesta päättäessään tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:n mukaiset seikat. Hyväksymisen peruuttamista puoltaa se, että tilintarkastajan ammattitaidolla on suuri merkitys tilintarkastuksen luotettavuudelle. Puutteet tilintarkastajan ammattitaidossa ovat omiaan aiheuttamaan vakavaa haittaa tilintarkastusasiakkaille ja näiden sidosryhmille. Westerbackille on aikaisemmin määrätty varoitus samanlaisesta asiasta. Päätöksen perusteluissa kerrotut puutteet ja laiminlyönnit ovat kestäneet kauan.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (459/2007) 21, 23, 40 ja 50 §

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 4 luku 3 § ja 5 §, 7 luku 2 §:n 1 mom. 3 kohta, 7 luku 9 §, 10 luku 2 § 1 momentti 2 ja 3 kohdat, 10 luku 7 § ja 12 luku 2 § 15 momentti

Valitusoikeus

Westerbackilla on asianosaisena oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Manne Airaksinen (pj), Mika Ilveskero (vpj), Mervi Niskanen (tarkastava jäsen), Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Lamberg, Pekka Pajamo, Taina Tuohino

Vakuudeksi

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Manne Airaksinen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pasi Horsmanheimo
Esittelijä
tilintarkastusvalvonta@prh.fi

Liite

Valitusosoitus

Tiedoksi

KHT Bjarne Westerback

VALITUSOSOITUS

Tilintarkastuslain (1141/2015) 11 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan tilintarkastuslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Tavallisena tiedoksiantona hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaan postitse kirjeellä toimitettaessa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on annettu todisteellisena tiedoksiantona hallintolain 60 §:n mukaan, saantitodistus osoittaa tiedoksisaannin ajankohdan. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan päätös annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, ellei muuta näytetä (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003, 19 §).

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä kirjallisesti. Valittaja voi laatia valituskirjelmänsä itse tai käyttää sen laatimisessa avustajaa. Valittaja voi myös valtuuttaa asiamiehen tekemään valituksen puolestaan. Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valittajan antama valtakirja.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava, mihin päätökseen haetaan muutosta. Valituksessa on ilmoitettava, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi.

Valituskirjelmässä tulee esittää perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot eli postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Allekirjoituksella tarkoitetaan omakätistä nimen kirjoittamista.

Liitteet

Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

1. Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. Todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. Asiamiehen valtakirja, ellei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valituksen määräaika ja toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen tulee toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä.

Valittaja tai hänen edustajansa voi tuoda valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon tai lähettää sen postitse. Oikeudenkäyntiasiakirjoja voidaan toimittaa tuomioistuimelle myös telekopiona tai sähköpostina.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI. Sähköposti helsinki.hao(at)oikeus.fi. Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä. Vaihde 029 56 42000 , Faksi 029 56 42079